

Sosyoloji kavramı üzerine gelen, ince
 lenmelerini sonuna kadar götüren
 bir metod sahibi bir ^{bilim} fikir adamının
^{kendi kendine} soracağı sorulardan biri de şudur:
 toplumların özü nedir? Bu özü
 meydana getiren ilk varlıklar
 nelerdir? Bu sorunun doğru karşısı
 için bulabilmek için en ilkel
 toplumlar üzerinde araştırma
 gerektir. Bu toplumlar Australya
 nın iki ilkel totemci toplumlarıdır.
 500 cymatlarıdır.

45

lik da diyorduk. ~~Bütün teknikler,~~
 ziraat, ticaret, endüstri, bilim,
 metod gibi. İlkel toplarda bu
 iki özden yalnız bir tanesi, kültür
 vardır. teknik, uygarlık yok
 gibidir. Bu toplum insana ^{ilkel} yeni
 eşyaları bulamazlar.

100

Salam ağaçlarda kendi kendine
 yetişen yemyeşil ^m testler; toprağa bak
 yerleşmiş ^{hile} değildirler. Toplumun ikinci
 özü olan teknik toprağa yerleştirilen,
 toplum bireyleri arasında işbirliğinin
 meydana gelmesinden sonra ^{doğru} ~~başlangıç~~
 — Demek ki tek insanların bir araya
 gelip yaşamamasında geliyor. Bu
 toplumun özü de üç kuvvet ~~bu~~ Din,
 dil, sanat.

*totemcilerde
 totem
 bir hayvan
 totemciler
 hayvanlar
 totemciler
 hayvanlar
 totemciler
 hayvanlar
 totemciler
 hayvanlar
 totemciler
 hayvanlar*

İkkel toplumların ^{bu} dinlerine
 bakınız. Din tartışmaz inançlara
 değinmez törenlerin birleşmesinden
 meydana gelen kutsal bir kurumda,
 totem inançları hiç tartışılmaz.
 totem törenleri ise değişmez nedni
 sulmaz. Bu inançlara, bu tören
 lere karşı koymak ilimle ~~ama~~
~~bu~~ karşılanır. İşte totemciler
 bu kadar kuvvetli bir dindir.

10
Totemilerin dillerine bakın. Gergi bu diller hep sayık, somut kelimelerden oluşmuşlardır. Ancak, bu diller bütün oymak kişilerinin hep bir biçimde, kullandıkları kollektif kalıplardır. Bu dillerin ne kelimelerini, ne söntaksını, ne ağızını değiştirmek totemlilerin elinde değildir. Öyle ise bir toplum için bundan daha iyi birleştirici **yoğurucu** olur mu?

bu anlamlarda

Ya san'atları? İlkel toplumlarda heykeller, resimler, danslar melodiler en derin, en özli şuur altı oluşlarının birer anıyatısıdır. Matematikeçi, soyutçu aklın henüz uyanmadığı bu topluluklarda bütün türleriyle san'at henüz soysuzlaşmamış, olduğu gibi kalmıştır. Onun için ilkelerin san'at tabiatçı olamayıp tabiat üstü, gerçek üstü, sürealist bir san'at olmuştur. İnsan aklının meydana getirdiği bütün tekniklerde, bilimde, endüstride, tecimde o kadar ileri gitmiş olan Birleşik Amerika ulusu bile müzik melodilerini, dans figürlerini negrolardan bezeme motoflerini, mitlerini kızıl derililerden almak zorunda kalmıştır. Bu ilkel san'atlar ileri san'atlar için değer kaynakları almaktadır. Medeniyeti ileri uluslar yönünden onun için taklid edilmektedir.

950

Demek ki ilkel toplumlarda din, dil, sanat en ~~bu~~ kuvvetli toplum etkileridir.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanhisi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0100204